

Sygn. akt V ACa 509/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Tomasz Pidzik
Sędziowie :	SA Anna Tabak (spr.) SO del. Leszek Guza
Protokolant :	Barbara Knop

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko A.G.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 15 stycznia 2013 r., sygn. akt XIII GC 380/12

oddala apelację i zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt V ACa 509/13

UZASADNIENIE

Powód J. Z. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych Z. O. i A. G. kwoty 211.051 zł oraz odsetek i kosztów procesu – jako członków zarządu spółki „(...)”, wobec której egzekucja zasądzonej na rzecz powoda kwoty okazała się bezskuteczna.

Pozwany Z. O. nie wdał się w spór, zaś pozwana A. G. wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że wierzytelność powoda była wymagalna już po zaprzestaniu przez nią pełnienia funkcji w zarządzie, następnie brak wpływu na prowadzenie spraw spółki i dobrą kondycję spółki w okresie pełnienia przez nią funkcji.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Katowicach:

- zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 208.260 zł z ustawowymi odsetkami od kwot i dat podanych;
- zasądził od pozwanego Z. O. na rzecz powoda kwotę 2.791 zł;
- oddalił powództwo w pozostałej części;
- zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 7.217 zł kosztów procesu;
- nakazał pobranie od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa kwotę 10.553 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu;
- zastrzegł, że wydany wyrok w stosunku do pozwanego Z. O. jest wyrokiem zaocznym;
- wyrokiem w punktach 1, 2 i 4 nadał w stosunku do Z. O. rygor natychmiastowej wykonalności.

Wydanie wyroku poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

Dnia 23 lipca 2009 r. powód zawarł umowę ze spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) umową o roboty budowlane – budowa placu manewrowego – które zostały wykonane i odebrane 30 września 2009 r.

Na wykonane roboty powód wystawił w dniu 5 października 2009 r. fakturę nr (...) na kwotę 223.260 zł, płatną do 25 lutego 2010 r.

Spółka nie zapłaciła należności z tejże faktury i powód wystąpił przeciwko niej z powództwem o zapłatę, które zostało uwzględnione nakazem zapłaty z 21 lipca 2010 r. w sprawie V GNC 54/10 przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej. Nakazem zasądzono na rzecz powoda od spółki kwotę 208.260 zł z ustawowymi odsetkami: od kwoty 223.260 zł od 26 lutego 2010 r. do 30 czerwca 2010 r., od kwoty 213.260 zł od 1 lipca 2010 r. do 15 lipca 2010 r. i od kwoty 208.260 zł od 16 lipca 2010 r. oraz koszty procesu w wysokości 2.791 zł.

Wydane orzeczenie powód skierował do egzekucji, która wobec spółki okazała się bezskuteczna i 31 grudnia 2010 r. komornik w sprawie pod sygnaturą KM 1195/10 wydał postanowienie o umorzeniu egzekucji.

Powód pismem z 22 lutego 2011 r. wezwał do zapłaty obu pozwanych.

Okoliczności faktyczne ustalono w oparciu o dowody z dokumentów.

W takich okolicznościach faktycznych Sąd uznał za zasadne powództwo w stosunku do obu pozwanych na podstawie art. 299 § 1 k.s.h.

Powód wykazał w procesie przysługiwanie mu wierzytelności w kwocie dochodzonej pozwem w stosunku do Spółki, co zostało stwierdzone tytułem wykonawczym, wykazał również, że prowadzona w stosunku do Spółki egzekucja jest bezskuteczna.

Dalej Sąd wskazał, że odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością określona art. 299 k.s.h. obejmuje zobowiązanie istniejące w okresie sprawowania przez nich funkcji członków zarządu, że w okresie, kiedy powstało zobowiązanie względem powoda objęte prawomocnym nakazem zapłaty oboje pozwani pełnili funkcje członków zarządu: pozwana A. G. do 5 stycznia 2010 r., zaś pozwany Z. O. od 5 stycznia 2010 r.

Podkreślił Sąd brak wykazania przez pozwaną w procesie zaprzestania daty sprawowania zarządu wcześniej niż 5 stycznia 2010 r. Nie uznał za zasadny zarzut pozwanej, że skoro zaprzestała pełnienia funkcji przed wymagalnością w stosunku do powoda roszczenia, to zwalnia ją od ponoszenia odpowiedzialności, gdyż odpowiedzialność ponoszą wszystkie osoby wchodzące w skład zarządu od chwili powstania wierzytelności, zaś nie ma znaczenia dla ich odpowiedzialności data wymagalności roszczenia.

Sąd stwierdził, że pozwana nie ponosi jedynie odpowiedzialności za koszty postępowania objęte prawomocnym nakazem zapłaty, gdyż wierzytelność ta powstała po zaprzestaniu przez nią pełnienia funkcji członka zarządu.

Następnie Sąd pierwszoinstancyjny podał, że odpowiedzialność członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ma charakter odszkodowawczy i stosownie do przepisu art. 455 k.c. roszczenie jest wymagalne po wezwaniu dłużnika – członka zarządu – do zapłaty, powód wezwał pozwanych do zapłaty pismem z 22 lutego 2011 r., wyznaczając termin na 1 marca 2011 r., tym samym od zasądzonych w nakazie kosztów procesu należą się odsetki od 2 marca 2011 r.

Nie uznał Sąd pozostałych zarzutów pozwanej tj. brak jej winy w niezgłoszeniu wniosku o upadłość spółki i brak podstaw do ogłoszenia upadłości spółki jako nieudowodnione.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto w oparciu o przepis art. 98 i 99 k.p.c. w związku z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia radców prawnych.

Ponieważ pozwany nie wdał się w spór, nie stawiał się także na rozprawę, w stosunku do niego wydano wyrok zaoczny.

Wyrok Sądu Okręgowego został zaskarżony apelacją pozwanej, zarzucającej Sądowi pierwszej instancji naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 299 k.s.h., polegające na przyjęciu, że pozwana jako były członek zarządu odpowiada za zobowiązania spółki w sytuacji, gdy zobowiązania te stały się wymagalne po odwołaniu jej z zarządu i jednocześnie było brak podstaw do ogłoszenia upadłości spółki w okresie sprawowania przez nią zarządu.

Apelująca domagała się zmiany wyroku poprzez oddalenie w całości powództwa.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

- apelacja pozwanej nie może być uwzględniona, gdyż podniesione przez nią zarzuty są chybione.

Ustalony przez Sąd Okręgowy stan faktyczny w sprawie jest prawidłowy, znajduje oparcie w zebranych dowodach ocenionych w granicach normy art. 233 k.p.c. i ustalenia te Sąd Apelacyjny potwierdza w całości, uznając je za własne.

Z prawidłowych ustaleń faktycznych Sąd pierwszoinstancyjny wyciągnął także właściwie wnioski prawne.

Swoje roszczenie powódka wywodziła z art. 299 k.s.h., który stanowi, że jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

W procesie opartym na przepisie art. 299 k.s.h. na wierzycielu spoczywa obowiązek wykazania łącznie 2 przesłanek:

- posiadania wobec spółki wierzytelności (stwierdzonej tytułem egzekucyjnym),
- bezskuteczność egzekucji wobec spółki.

Obie te przesłanki powódka wykazała niniejszym procesem i wydaniem przeciwko spółce prawomocnego orzeczenia sądowego zasądzającego wierzytelność oraz postanowieniem komornika umarzającego postępowanie egzekucyjne wobec spółki z powodu bezskuteczności tej egzekucji.

Pozwanymi w procesie z art. 299 k.s.h. są członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, którzy mogą uwolnić się od tejże odpowiedzialności poprzez wykazanie w procesie jednej z przesłanek egzoneracyjnych, do których należą:

- zgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki lub o wszczęcie postępowania układowego;

- brak swojej winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub postępowania układowego;
- brak poniesienia przez wierzyciela szkody pomimo braku zgłoszenia wniosku o upadłość lub postępowania układowego.

Ciężar wykazania wystąpienia przesłanki egzoneracyjnej spoczywa na członku zarządu – zgodnie z art. 6 k.c. i art. 299 § 2 k.s.h.

Pozwana natomiast zarówno przed Sądem pierwszej instancji, jak i w apelacji nie zaoferowała żadnych dowodów dla wykazania po jej stronie braku odpowiedzialności za zobowiązania spółki, którego była zarządcą.

Pozwana była członkiem jednoosobowego zarządu Spółki (...) od 29 czerwca 2007 r. do 5 stycznia 2010 r., następnie od 5 stycznia 2010 r. członkiem zarządu został Z. O..

Prawomocny nakaz zapłaty przeciwko Spółce (...) został wydany w dniu 21 maja 2010 r. i dotyczył on wierzytelności z tytułu zapłaty za wykonane roboty budowlane z umowy pomiędzy powódką, a Spółką z 23 lipca 2009 r., które zostały odebrane 5 października 2009 r., na które wystawiono fakturę nr (...) z 5 października 2009 r., płatną do 25 lutego 2010 r.

Zobowiązanie Spółki wobec powódki powstało w czasie pełnienia funkcji prezesa zarządu przez pozwaną (5 października 2009 r., tj. z chwilą ukończenia robót).

Zważyć należy, że jeżeli zarząd spółki ulega zmianie, to za zobowiązania Spółki ponoszą odpowiedzialność ci członkowie zarządu, którzy pełnili funkcje w okresie powstania i istnienia zobowiązania. Tak więc oboje pozwani są obowiązani do zapłaty powódce wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane, w sytuacji bezskuteczności egzekucji wobec Spółki (...).

Podkreślenia wymaga, że odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki istniejące w czasie ich kadencji nie jest uzależniona od wymagalności wierzytelności. Gdy zmienia się skład osobowy zarządu spółki, to mimo, iż po wygaśnięciu mandatu jednego z członków zarządu w dalszym ciągu ponosi on odpowiedzialność z art. 299 § 1 k.s.h., mimo, że roszczenie stanie się wymagalne za czasów zarządu następnego członka.

Zarzut więc pozwanej naruszenia przepisu art. 299 k.s.h. przez Sąd Okręgowy okazał się chybiony, gdy twierdzi, że nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania Spółki, gdyż stały się wymagalne po zaprzestaniu pełnienia przez nią funkcji w zarządzie.

Za wzruszeniem zaskarżonego wyroku nie może przemawiać drugi z zarzutów merytorycznych podnoszonych przez skarżącą, mianowicie brak podstaw do zgłoszenia przez nią wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, gdyż w trakcie pełnienia przez nią funkcji sytuacja finansowa firmy była dobra, gdyż uszedł jej uwagi przepis art. 6 k.c. i 217 k.p.c. oraz 227 k.p.c.

Pozwana w tym zakresie nie wykazała swoich twierdzeń, a nawet nie zaoferowała żadnych dowodów, które miałyby potwierdzić jej stanowisko.

Z powyższych względów apelacja pozwanej – jako pozbawiona podstaw prawnych – podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w oparciu o przepis art. 98 i 99 k.p.c. w zw. z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)